

Nú er lítil munur millum partarnar

– Skal eg taka Javnaðarflokkinn upp á orðið, so er ikki so langt millum uppskot teirra og fullveldisuppskotið hjá samgonguni, heldur Høgni Hoydal, landsstýrismaður í sjálvstýrismálum

EIRIKUR LINDENSKOV

– Eg eri fegin um, at Javnaðarflokkurin nú kemur við einum útspæli um sjálvstýrispolitikkinn, og eg siggi als ikki útspælið hjá Javnaðarflokkinum sum eina eyka polarisering.

Hetta sigur Høgni Hoydal, sum er landsstýrismaður í sjálvstýrismálum.

– Taka vit orðini á fyrstu síðu í faldaranum hjá Javnaðarflokkinum um, at »Javnaðarflokkurin ásannar, at eingin er betur førur fyri at avgera, hvat er gott fyri føroyingar, enn føroyingar sjálvir« fyri fult, so er ringt at siggja mun á teirri leið, sum Javnaðarflokkurin hevur stungið út í kortið, og leiðini, sum samgongan hevur stungið út í koyrtið, heldur Høgni

Hoydal.

Hann vísir á, at um føroyingar skulu avgera alt, sum fer fram í landinum, so erneyðugt at fáa altjóða suverenitet, sum fullveldi merkir.

– Tá er eisini neyðugt at fáa eina føroyska grundlóg. Taka vit hasi tingini burtur úr, so siggi eg bara tað, at Javnaðarflokkurin sjálvandi kann taka undir við teirri leiðini, sum samgongan hevur.

– Sært tú ongan møguleiki fyri, at samgongan og Javnaðarflokkurin kunnu ganga saman?

– Jú, men taka vit bara tey málini, at Javnaðarflokkurin vil hava sjálvstøðugan uttanríkispolitikk ella um vit skulu kunna yvirtaka øll málsøki sjálvi, so vil tað innibera suverenitet

av onkrum slag. Javnaðarflokkurin tosar eisini um eina fólktaatkvøðu nú, so her er so lítil munur at – um vit taka teir upp á orðið – so eg skilji í heila tikið ikki, at her er nakar munur.

– Men tekur teir ikki upp á orðið?

– Eg siggi bara framvegis tað, at teir taka nøkur mál upp, men eg siggi bara tað, at teir taka ikki avleiðingar av teimum, og siga, at fyri at fáa tað, sum vit ynskja, so noyðast vit eisini at fáa suverenitet í Føroyum – so einfalt er tað, sigur Høgni Hoydal, sum leggur afturat, at man kann ikki sleppa undan tí spurninginum.

– Eg siggi soleiðis upp á tað, at Javnaðarflokkurin vil hava alt tað sama sum tú bara kansat fáa við suve-

reniteti. Men teir siga framvegis tað, at so langt vilja teir ikki fara.

Høgni Hoydal sigur, at um hann skal framheva tað positiva í faldaranum hjá Javnaðarflokkinum, so er tað fyrst og fremst tað, sum stendur á fyrstu síðu, har Javnaðarflokkurin ásannar, at eingin er betur førur fyri at avgera, hvat er gott fyri føroyingar, enn føroyingar sjálvir.

– Og tað er júst tað, sum tað nú so »mystifiseraða« orðið »fullveldi« merkir. Tað merkir, at tað er føroyska fólk sum hevur fullan avgerðarrætt fyri sítt egna land og avger, hvat er best landið og hvussu vit skulu samstarva við onnur. Hetta merkir eisini, at tann grundleggjandi lógin í Føroyum skal hava sín upp-

runa í føroyska fólkinum og ikki í danska fólkinum.

– Sært tú hetta sum eitt mótspæl til tykkum, ella heldur tú, at tit saman við Javnaðarflokkinum kunnu fáa okkurt gott burturúr?

– Eg haldi, at tað er fint, at Javnaðarflokkurin spælir út við hesum, tó eri eg bara eitt sindur harmur um, at teir ikki eru farnir eitt sindur longur at víðgera tann spurningin, sum eftir mín- um tykki er altavgerandi – okkara ríkisrættarligu stöðu. Og so harmar tað meg eitt sindur, at teir á baksíðuni á faldaranum leggja avstand til samgonguna, tí sum sagt, so meti eg, at um vit taka endamálið upp á orðið, so er tað ikki so stór ósemja um suverenitetin heldur.

Høgni Hoydal sigur við-

ari, at meira ítøkjuligt kemur á borðið, so er tað ikki so ringt at taka stöðu, hvat eitt reint lögfrøðisligt hugtak sum »fullveldi« merkir.

At enda sigur Høgni Hoydal, at øll upplýsing, bæði um málið sjálvt og um, hvat flokkarnir vilja, er til tað góða.

Við síðsta útspælinum hjá Javnaðarflokkinum saknar hann bara at fáa at vita, hvør munur er á uppskotið Javnaðarflokksins og uppskotið hjá samgonguni, tí heldur ikki her verða teir spurningar svaraðir, sum eisini verða settir fram mótvægis fullveldisuppskotið.

Fíggarliga óheft sjálvstýri

Javnaðarflokkurin skjýtur upp, at ríkisstuðulin skal minka burtur eftir einum áramáli, uttan at tað fær óhepnar avleiðingar fyri føroyska búskapin og harvið fyri føroysku vælferðina. – Tá eru vit komin har til, at vit kunnu taka stöðu til ríkisfelagsskapin leys av fíggarligum bindingum, sigur Jóannes Eidesgaard

EIRIKUR LINDENSKOV

Tosa vit um ríkisfelagsskapin, so tosa vit eisini um ríkisstuðulin – milliardina, sum vit árliga fáa játtaða á donsku fólkatingsfíggarlógini.

Javnaðarflokkurin ásannar, at búskaparlaga stöðið undir føroyska vælferðarsamfelagnum eigur at verða grundað á okkara egna framleiðslu. Tí vil Javnaðarflokkurin, at ríkisveitingarnar verða brúktar at styrkja sjálvbjargni í Føroyum.

– Samgongan hevur sagt, at hon vil avvikla ríkisstuð-

ulin upp á ávísa tíð – eini 10-15 ár. Danskir politikarar hava nevnt eitt tíðarskeið upp á fimm ár.

– Vit halda, at avviklingin skal setast í mun til vælferðina í landinum. So hvørt tjóðarinntoknan veksur, kunnu vit tosa um at minka ríkisstuðulin, sigur Jóannes Eidesgaard.

– Vit vilja ikki tosa um ein romantiskan vøkstur í tjóðarinntøkuni – men um ein konkretan vøkstur, sigur hann.

Flokkurin sigur, at endamálið við peningaveitingum partanna millum í ríkisfelagsskapi hava til enda-

máls at tryggja øllum borgarum eitt virðiligt liv. Flokkurin leggur eisini dent á, at talan ikki er um oljussu, men um ein nátturligan rætt í tí samstarvi, sum ríkisfelagsskapurin er karmur um.

– Samstundis er eitt grundsjónarmið okkara, at endamálið við stuðli er, at hin einstaki skal gerast førur fyri at tryggja sær eitt gott liv. Veitingar mugu altíð hava til endamáls, at tær skulu stuðla sjálvbjargni.

Fyri at minka blokkstuðulin skjýtur Javnaðarflokkurin upp, at lutfall verður sett millum vøxturin í fø-

roysku tjóðarframleiðsluni og einari minking í ríkisveitingunum.

– Eftir hesum leisti kann ríkisstuðulin minkast burtur eftir einum áramáli, uttan at tað fær óhepnar avleiðingar fyri føroyska búskapin og harvið fyri føroysku vælferðina, sigur Jóannes Eidesgaard. Hann sigur eisini, at hvussu skjótt tað kann gerast, verður treytað av vøxturinum í føroyska búskapinum.

– Tá eru vit komin higar til, at vit kunnu taka stöðu til ríkisfelagsskapin, leys av fíggarligum bindingum. Javnaðarflokkurin sigur,

at hetta merkir, at vit vinna okkum búskaparligt sjálvbjargni, áðrenn vit taka stöðu til, um vit skulu fara úr ríkisfelagsskapinum. Tey siga eisini, at tað er greitt, at á henda hátt er nógv meira sannlíkt, at ein altavgerandi partur av fólkinum tekur undir við teirri avgerð, sum tá verður tikin.

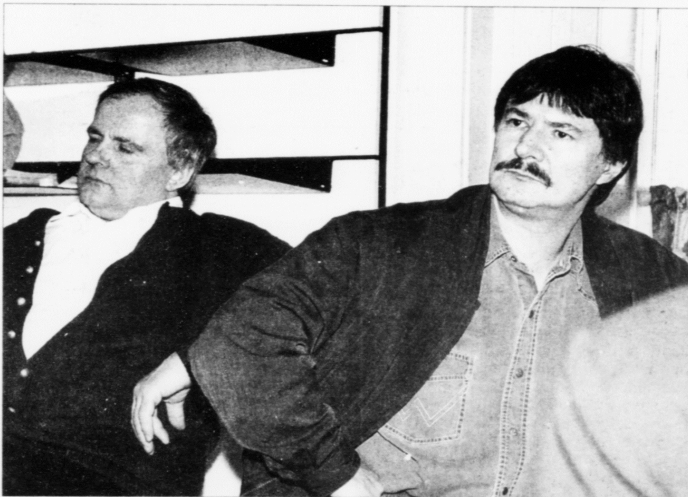
A henda hátt verður tryggjað, at broytingar í ríkisrættarstöðuni ikki føra við sær eitt eljustríð, ið fer at oyðileggja politiska umhvørvið í Føroyum í mong ár framyvir, sigur Javnaðarflokkurin.

Katrin Dahl Jakobsen, løgtingsumboð úr Havn

Hans Pauli Strøm, løgtingsmaður úr Vestmanna

Henrik Old og Kristian Magnussen, løgtingsmenn (myndir: Alvar Haraldsen)

Dan R. Petersen, tingmaður úr Fuglafirði og Vilhelm Johannesen, tingmaður úr Klaksvík